

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**Факультет гуманітарний****Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри

к. психол. наук, доцент

підпозковник

Станіслав ЛАРІОНОВ

06.05.2021

**СИЛАБУС
ПСИХОЛОГІЯ ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

ОПП

перший (бакалаврський)

25 Воєнні науки, національна безпека,

безпека державного кордону

254 Забезпечення військ (сил)

«Лінгвістичне забезпечення та комунікація»

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри психології та педагогіки

Протокол від 06.05.2021 р. № 14.

Харків 2021

Інформація про викладача		
Прізвище, ім'я, по батькові	Кравченко Олена Василівна	Слурденко Дмитро Олександрович
Науковий ступінь	кандидат психологічних наук	-
Вчене звання	доцент	-
Посада	доцент кафедри психології та педагогіки	старший викладач кафедри психології та педагогіки
Місце роботи	Національна академія Національної гвардії України	
Адреса кафедри	61001, м.Харків – 001, майдан Захисників України	
Контакти	050-300-8576	
E-mail	elena_diamant@outlook.com	
Консультації		
Час	згідно графіка	
Місце	1622 кабінет	

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл загальної підготовки
Блоків змістових модулів – 1	Спеціальність: 254 Забезпечення військ (сил)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 7		3, 4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - не передбачено		Семестр
Загальна кількість годин - 150		6, 7-й
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		36 год.
		Групові
		32 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальні завдання: не передбачено
		Вид контролю: залік з

		оцінкою (2 год)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни є: засади надання домедичної підготовки військовослужбовцям; психологічні закономірності процесу екстремальної діяльності, особливості психологічних станів, поведінки і діяльності людини безпосередньо в екстремальній ситуації, методи подолання психологічних наслідків впливу ризиконебезпечних умов діяльності на психіку особового складу, а також психологічних основ удосконалення управління та практичної діяльності у ризиконебезпечних ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: цей курс тісно пов'язаний з наступними дисциплінами: «Військова психологія та педагогіка», «Тактико-спеціальна підготовка», «Безпека військової діяльності».

Мета вивчення дисципліни: сформувати здатність надавати домедичну та першу психологічну допомогу в умовах виконання службово-бойових завдань.

Завдання вивчення дисципліни. Для досягнення зазначеної мети в процесі навчання вирішується ряд завдань:

- ознайомлення з основними правилами тактичної медицини, алгоритмами дій при різних невідкладних станах;
- відпрацювання нормативів тактичної медицини;
- ознайомлення з основними видами екстремальних ситуацій та наслідками їхнього впливу на психіку людини, індивідуальними відмінностями в поведінці людей в екстремальних умовах професійної діяльності, основними психічними станами, що виникають під впливом екстремальної ситуації;
- формування знань структури та властивостей масової свідомості;
- формування умінь виявляти осіб, що потребують психологічної допомоги;
- формування навичок надання екстреної психологічної допомоги (самопомогі) в екстремальних ситуаціях при негативних психічних станах;
- ознайомлення з основними напрямками забезпечення особистої безпеки у ризикованих службово-бойових ситуаціях;
- формування навичок візуальної діагностики (в тому числі за допомогою невербальних форм спілкування) агресивних намірів підозрюваної особи, громадян (правопорушників), у яких спостерігається потенційно небезпечна поведінка під час несення служби з охорони громадського порядку;
- опанування методами психологічної підтримки професійної та функціональної надійності військовослужбовців в умовах виконання завдань за призначенням та по їх завершенню.

Компетентності, які формує дисципліна: ІК, К03, К05.

ІК - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у ході виконання завдань забезпечення військ (сил), вирішення яких, надасть можливість створити сприятливі умови для дій військ в різних умовах обстановки, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

К03 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

К05 - визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною: ПР05, ПР09.

ПР05 - адаптуватись до швидких змін обстановки та діяти в новій ситуації.

ПР09 - демонструвати творче та гнучке мислення, здатність до самооцінки, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю, особисту мотивацію на військову службу.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

Знати: небезпечні фактори, що загрожують постраждалому; види ран, характерні ознаки ран та кровотеч; порядок проведення первинного огляду постраждалого; надання домедичної допомоги у військово-польових умовах; ознаки порушення основних життєво важливих функцій організму та заходи з підтримки життєдіяльності; склад та властивості індивідуального медичного оснащення військовослужбовця; типи екстремальних ситуацій та їх психологічний вплив на особистість; особливості емоційних станів, спричинених екстремальними ситуаціями; психологічні особливості поведінки людини в небезпечних, екстремальних ситуаціях різного типу; психологічні аспекти професійного стресу, антистресової підготовки особового складу, адаптації психіки особового складу до бойових дій; особливості та прийоми надання психологічної допомоги тим, хто постраждав від впливу екстремальних умов діяльності; техніки екстреної психологічної допомоги (самодопомоги).

Уміти: визначати життєві показники; оцінювати стан потерпілого за життєвими ознаками; визначати симптоми респіраторної та серцевої зупинки; видаляти сторонні предмети при обструкції дихальних шляхів; здійснювати прості прийоми забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів; здійснювати штучне дихання; накладати тиснучу пов'язку на рану, яка кровоточить; накладати джгут для зупинки кровотечі; іммобілізувати хребет та шию у разі їх пошкодження; накладати імпровізовані транспортні шини при переломах кінцівок; переміщувати пораненого на полі бою (одним, двома бійцями, з використанням підручних засобів); використовувати засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовця; аналізувати психологічні механізми поведінки в екстремальних ситуаціях та реакції особистості на екстремальну ситуацію; здійснювати первинну психологічну діагностику у осіб, після впливу екстремальних умов; проводити екстрену

регуляцію актуального психічного стану і негативних емоційних переживань, пов'язаних з екстремальною ситуацією; застосовувати психологічні засоби і прийоми безпечної поведінки в екстремальних ситуаціях; надавати першу психологічну допомогу військовослужбовцям, які зазнали психотравмуючого впливу при виконанні СБЗ.

Володіти: теоретичними знаннями, практичними прийомами і навичками з надання домедичної допомоги в обсязі само- і взаємодопомоги при пораненнях, травмах і ураженнях; навичками психологічної діагностики психічних станів; навичками особистісної саморегуляції, психологічної само- і взаємодопомоги.

Мати уявлення про (бути ознайомленим): форми і методи, що дозволяють рятувати та зберігати життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, в умовах бойової обстановки; психологічні основи виживання в умовах екстремальності; психологічні механізми і закономірності поведінки і діяльності військовослужбовця в екстремальних умовах; психологічні наслідки перебування особистості в екстремальних і бойових умовах.

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).

Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу. Транспортування потерпілого. Надання домедичної допомоги в секторі укриття.

Психологічні особливості екстремальних ситуацій в службово-бойовій діяльності військовослужбовців НГУ. Психолого-фізіологічні особливості діяльності в екстремальних умовах. Психологічна стійкість та психологічна готовність військовослужбовців як основа їх ефективної діяльності в екстремальних ситуаціях. Фактори виживання та їх характеристика. Основні психічні стани та реакції, що виникають у військовослужбовців при впливом екстремальних умов службово-бойової діяльності. Екстрена психологічна діагностика та перша психологічна допомога військовослужбовцям при негативних психічних станах на етапі виконання СБЗ. Психологічна підтримка в екстремальних умовах. Методи та прийоми самопомоги і допомоги військовослужбовцям при типових поведінкових реакціях у стресовій ситуації. Заходи самопомоги для контролю бойового стресу. Психологічна підготовка військовослужбовців до виживання, ухилення, опору та втечі з військового полону.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Блок змістовних модулів 1. Тактична медицина						
Змістовний модуль 1. Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу						
Заняття 1. Загальні поняття тактичної медицини. Навчальні питання: 1. Основні правила тактичної медицини. 2. Індивідуальна аптечка ІФАК.	2	2				
Самостійне вивчення: 1. Загальна будова кістково-м'язової системи	2					2
Заняття 2. Самодопомога та допомога пораненим. Навчальні питання: 1. Самодопомога та допомога в «червоній зоні». 2. Самодопомога та допомога в «жовтій зоні».	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Дихальна система і дихання	2					2
Заняття 3. Допомога «під вогнем». Навчальні питання: 1. Дії при виявленні пораненого. 2. Індивідуальна техніка пересування.	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Загальна будова серцево-судинної системи.	2					2
Заняття 4. Зупинка кровотечі Навчальні питання: 1. Зупинка кровотечі турнікетом (Combat Application Tourniquet) 2. Зупинка кровотечі джгутом Есмарха. 3. Виконання нормативу №3 (наказ КНГУ № 151).	2			2		
Самостійне вивчення: 1. Хімічні засоби для зупинки кровотечі.	2					2
Заняття 5. Методика надання домедичної допомоги в секторі обстрілу. Навчальні питання: 1. Переведення пораненого в положення на боці (животі). 2. Виконання нормативу №5 (наказ КНГУ № 151).	2			2		
Заняття 6. Тренування накладання джгута в рамках самодопомоги. Навчальні питання: 1. Накладання джгута в умовах поганої видимості 2. Виконання нормативу №3 (наказ КНГУ № 151),	2			2		

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
з моделюванням психологічно напружених умов діяльності.						
Самостійне вивчення: 1. Типові помилки при накладанні турнікету. 2. Імпровізований джгут.	2					2
Заняття 7. Евакуація пораненого в сектор укриття. Навчальні питання: 1. Евакуація однією особою (волочіння, перенесення на руках). 2. Евакуація двома-трьома особами.	2			2		
Самостійне вивчення: 1. Індивідуальна техніка пересування.	2					2
Заняття 8. Евакуація пораненого з БМП (БТР). Навчальні питання: 1. Евакуація пораненого з БТР - норматив №7 (наказ КНГУ № 151) 2. Евакуація пораненого з БМП (БТР) за допомогою підручних засобів	2			2		
Заняття 9. Виконання нормативів домедичної допомоги в секторі обстрілу. Навчальні питання: 1. Накладення джгута на стегно (плече). 2. Відтягання пораненого. 3. Евакуація пораненого з БМП (БТР).	2			2		
Разом за змістовим модулем 1:	30	2	4	12	-	12
Змістовий модуль 2. Надання домедичної допомоги в секторі укриття.						
Заняття 1. Надання домедичної допомоги в секторі укриття. Навчальні питання: 1. Визначення рівня свідомості та ознак життя (смерті) потерпілого. 2. Повний вторинний огляд пораненого.	2	2				
Самостійне вивчення: 1. Допомога при травмах голови і хребта.	2					2
Заняття 2. Методика проведення серцево-легеневої реанімації. Навчальні питання: 1. Первинний огляд пораненого, визначення ознак життя. 2. Проведення серцево-легеневої реанімації.	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Допомога при забоях, розтягах і розривах	2					2

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
зв'язок, вивихах.						
Заняття 3. Методика надання домедичної допомоги при пораненнях. Навчальні питання: 1. Накладання пов'язки на кінцівки. 2. Накладання пов'язки на голову. 3. Виконання нормативу №№1,2,3,8 (наказ КНГУ № 151).	2			2		
Самостійне вивчення: 1. Домедична допомога при синдромі тривалого стиснення.	2					2
Заняття 4. Надання домедичної допомоги при травмах. Навчальні питання: 1. мобілізація потерпілого. 2. Накладання транспортних шин - норматив №4 (наказ КНГУ № 151).	2			2		
Самостійне вивчення: 1. Загальні принципи накладання шин.	2					2
Заняття 5. Поранення грудної клітки. Навчальні питання: 1. Надання медичної допомоги при відкритому пневмотораксі. 2. Надання медичної допомоги при напруженому пневмотораксі.	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Допомога при замерзанні та відмороженнях.	2					2
Заняття 6. Медичне сортування. Навчальні питання: 1. Алгоритм сортування. 2. Допомога при евакуації.	2		2			
Заняття 7. Надання домедичної допомоги при інших бойових ураженнях. Навчальні питання: 1. Опіки від дії бойових запалювальних речовин та інші фізичні ураження. 2. Утоплення та отруєння.	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Надання домедичної допомоги при ураженні отруйними речовинами.	2					2
Заняття 8. Надання домедичної допомоги в бойових (секторах обстрілу та укриття) і	2		2			

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
небойових умовах. (Модульний контроль)						
Разом за змістовим модулем 2:	28	2	10	4	-	12
Блок змістових модулів 2. Загальні основи психології екстремальної діяльності.						
Змістовий модуль 3. Психологія екстремальної діяльності: загальні поняття.						
Заняття 1. Предмет, задачі та методи психології екстремальної діяльності. Навчальні питання: 1. Предмет психології екстремальної діяльності. 2. Задачі психології екстремальної діяльності. 3. Методи психології екстремальної діяльності.	2	2				
Самостійне вивчення: 1. Методи екстремальної психології.	1					1
Заняття 2. Психологічні особливості екстремальних ситуацій в службово-бойовій діяльності військовослужбовців Національної гвардії України. Навчальні питання: 1. Екстремальні ситуації в службово-бойовій діяльності військовослужбовців Національної гвардії України. 2. Сучасні вимоги до професійної підготовленості й особистості військовослужбовців Національної гвардії України.	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Поняття “особливі, екстремальні умови професійної діяльності. 2. Основні умови та характерні ознаки професійної діяльності військовослужбовців НГУ різних спеціальностей 3. Психологічні та особистісні якості командира підрозділу Національної гвардії України.	2					2
Заняття 3. Формування психофізіологічних навиків і умінь, необхідних для військовослужбовців при виконанні завдань за призначенням. Навчальні питання: 1. Формування професійної спостережливості і пам'яті. 2. Формування професійного слуху і гострого зору.	2		2			

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
Самостійне вивчення: 1. Формування уміння діяти в психологічно напружених ситуаціях, умінь творчо вирішувати професійні завдання, в тому числі в ситуації ризику.	1					1
Заняття 4. Екстремальна професійно-психологічна підготовка фахівців охорони правопорядку. Навчальні питання: 1. Розвиток професійної спостережливості та професійної пам'яті. 2. Розвиток професійного слуху.	2			2		
Заняття 5. Розвиток професійно важливих якостей військовослужбовців. Навчальні питання: 1. Розвиток тактильного та нюхового відчуття. 2. Розвиток професійного гострого зору.	2			2		
Самостійне вивчення: 1. Як поліпшити пам'ять і увагу.	1					1
Заняття 6. Загальні основи психології екстремальної діяльності. Навчальні питання: 1. Проведення контролю знань за допомогою тестування. 2. Предмет, задачі психології екстремальної діяльності. 3. Методи психології екстремальної діяльності. 4. Специфічні особливості службово-бойової діяльності військовослужбовців. 5. Психологічні вимоги до професійно-важливих якостей військовослужбовців. 6. Підготовка особового складу до несення служби в особливих умовах.	2				2	
Разом за змістовим модулем 3	17	2	4	4	2	5
Змістовий модуль 4. Психологія натовпу та управління ним.						
Заняття 1. Психологія натовпу та закономірності його поведінки. Навчальні питання: 1. Поняття натовпу, механізми його поведінки. 2. Основні типи натовпу і їхні характеристик 3. Основні властивості натовпу. 4. Етапи визрівання групових ексцесів.	2	2				

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
Самостійне вивчення: 1. Психологічні механізми впливу лідера на натовп.	1					1
Заняття 2. Масова паніка: фактори та механізми. Навчальні питання: 1. Індивідуальна та масова паніка. 2. Фактори виникнення масової паніки. 3. Механізми розвитку паніки. 4. Основні завдання особовому складу сил охорони правопорядку із супроводу масових заходів	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Соціально-психологічні особливості і механізми, що визначають поведінку індивіда і маси.	1					1
Заняття 3. Психологія стихійної поведінки. Навчальні питання: 1. Проведення контролю знань за допомогою тестування. 2. Поняття натовпу. Соціально-психологічна характеристика осіб, які складають натовп. 3. Основні типи натовпу та їх психологічна характеристика. 4. Паніка як один із видів поведінки натовпу, фактори її виникнення та механізми розвитку. 5. Психологічні особливості управління натовпом при виконанні службово-бойових завдань особовим складом Національної гвардії України (прийоми управління та маніпуляції натовпом, запобігання та ліквідація масової паніки).	2				2	
Разом за змістовим модулем 4	8	2	2	-	2	2
Змістовий модуль 5. Прикладна психологія діяльності військовослужбовців						
Заняття 1. Психологія безпеки службово-бойової діяльності військовослужбовців Національної гвардії України в екстремальних умовах. Навчальні питання: 1. Поняття небезпеки у діяльності особового складу сил охорони правопорядку. 2. Поняття та зміст психологічної безпеки особистості. 3.Способи та прийоми уникнення небезпечних ситуацій у правоохоронній діяльності.	2	2				

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
Самостійне вивчення: 1. Основні фактори, які приводять військовослужбовців до трагічних наслідків. 2. Якості, найважливіші для виживання у ситуаціях протиборства із застосуванням насильства. 3. Характерологічні особливості, пов'язані зі схильністю особового складу сил охорони правопорядку до травматизму. 4. Рекомендації щодо взаємодії особового складу сил охорони правопорядку із підозрюваним або правопорушником. 5. Рекомендації щодо підготовки до взаємодії зі злочинцем. 6. Характерні причини, властивості, якості та поведінкові реакції військовослужбовців, які знижують їхню психологічну безпеку.	2					2
Заняття 2. Візуальна психодіагностика в правоохоронній діяльності. Навчальні питання: 1. Візуальна діагностика агресивних намірів підозрюваної особи, громадян (правопорушників) у яких спостерігається потенційно небезпечна поведінка під час несення служби з охорони громадського порядку. 2. Візуальна діагностика осіб, які збираються вчинити злочин або вже його вчинили. 3. Візуальна діагностика наявності у людини прихованої зброї	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Візуальна діагностика у практиці діяльності військовослужбовців підрозділів НГУ. 2. Підготовка особового складу до несення служби в особливих умовах	1					1
Заняття 3. Психологія виживання. Навчальні питання: 1. Харчування в екстремальному режимі. 2. Забезпечення водою.	2	2				
Самостійне вивчення: 1. Азбука виживання в екстремальних ситуаціях	1					1
Заняття 4. Виживання в екстремальних умовах. Навчальні питання:	2		2			

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
1. Одяг та взуття для виживання. 2. Виживання в бойових умовах.						
Самостійне вивчення: 1. Філософія виживання та здорового образу життя. 2. Їжа тваринного походження. 3. Їжа рослинного походження. 4. Забезпечення вогнем. 5. Обладнання укриття від негоди.	4					4
Заняття 5. Психологія безпечної діяльності військовослужбовців. Навчальні питання: 1. Проведення контролю знань за допомогою тестування. 2. Поняття небезпеки у діяльності особового складу сил охорони правопорядку. Види небезпеки та їхня характеристика. 3. Поняття та зміст психологічної безпеки особистості. Структура особистої безпеки військовослужбовця. Способи та прийоми уникнення небезпечних ситуацій у правоохоронній діяльності. 4. Виживання в умовах екстремальності.	2				2	
Разом за змістовим модулем 5	18	4	4	-	2	8
Змістовий модуль 6. Психологічне супроводження службово-бойової діяльності військовослужбовців в екстремальних умовах.						
Заняття 1. Психологічні основи професійного спілкування. Навчальні питання: 1. Професійне спілкування – поняття, цілі, особливості та значення в службово-бойовій діяльності. 2. Види професійного спілкування. 3. Бар'єри, що заважають спілкуванню. 4. Способи покращення техніки спілкування.	2	2				
Самостійне вивчення 1. Професійне спілкування працівників органів правопорядку: функції, структура, особливості. 2. Особливості комунікативної поведінки у натовпі при виконанні службово-бойових завдань.	1					1
Заняття 2. Психологічна специфіка професійного спілкування правоохоронців.	2		2			

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
Навчальні питання. 1. Психологічні особливості та основи ефективності професійного спілкування правоохоронців. Специфіка професійного спілкування правоохоронців з різними категоріями громадян. 2. Методика встановлення психологічного контакту.						
Самостійне вивчення 1. Особливості ведення переговорів під час виконання обов'язків по охороні громадського порядку, під час виконання миротворчої діяльності. 2. Навички ведення переговорів. 3. Умови успішного встановлення психологічного контакту.	3					3
Заняття 3. Психологічне супроводження службово-бойової діяльності військовослужбовців в екстремальних умовах. Навчальні питання. 1. Види професійного спілкування та їхня характеристика. 2. Бар'єри спілкування у професійній діяльності особового складу сил охорони правопорядку Умови успішного встановлення психологічного контакту. 3. Специфіка професійного спілкування правоохоронців з різними категоріями громадян. Методика встановлення психологічного контакту. 4. Візуальна діагностика людини, що перебуває у передсуїцидальному стані. Дії особового складу сил охорони правопорядку з нейтралізації спроби самогубства. Особливості надання психологічної допомоги людині, яка перебуває у передсуїцидальному стані.	2				2	
Разом за змістовим модулем 6	10	2	2	-	2	4
Змістовий модуль 7. Психологічна само- та взаємодопомога військовослужбовцям НГУ в умовах ведення бойових дій						
Заняття 1. Професійний стрес військовослужбовців: діагностика та корекція. Навчальні питання. 1. Аналіз понять «стрес», «психологічний стрес»,	2	2				

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
«психічна напруженість», їхня характеристика. 2. Перша психологічна допомога при переживанні стресу. 3. Психологічна реабілітація військовослужбовців після виконання складних службово-бойових завдань.						
Самостійне вивчення. 1. Стрес: концепції, переживання. 2. Відновлення функціонального стану військовослужбовців екстремального профілю. 3. Сучасні напрями й організація психологічної допомоги при стресових станах особистості. 4. Психогенний вплив екстремальних умов.	3					3
Заняття 2. Психологія бойового стресу. Навчальні питання. 1. Типологія бойового стресу. 2. Форми поведінки в ситуації бойового стресу. 3. Психологічні особливості наслідків бойового стресу.	2		2			
Самостійне вивчення. 1. Специфічні та неспецифічні для бойової обстановки бойові стресори та їх вплив на психіку особового складу. 2 Соціальні, етнічні, релігійні, родинні обставини, які сприяють інтенсифікації проявів бойового стресу. 3. Типи адаптації військовослужбовців Національної гвардії України до виконання службово-бойових завдань в умовах ведення ООС. 4. Рекомендації щодо проведення бесіди з військовослужбовцями, які пережили бойовий стрес і зазнали бойової психічної травми.	2					2
Заняття 3. Основні психічні стани, що знижують ефективність діяльності особового складу та їхня корекція. Навчальні питання. 1. Психологічні засоби з усунення стану втоми, стомлення. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при маренні та галюцинаціях, при нервовому тремтінні, плачу, апатії).	2		2			

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
2. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при руховому збудженні, ступорі, агресії, істеричі. 3. Паніка. Методи контролю над симптомами паніки. Самодопомога при панічному нападі.						
Самостійне вивчення. 1. Саморегуляція і самодопомога в стресових ситуаціях.	4					4
Заняття 4. Екстрена регуляція психічних станів військовослужбовців. Навчальні питання: 1. Відпрацювання навичок надання екстреної психологічної допомоги при маренні та галюцинаціях, при нервовому тремтінні, плачу, апатії). 2. Відпрацювання навичок надання екстреної психологічної допомоги при руховому збудженні, ступорі, агресії, істеричі. 3. Відпрацювання навичок надання екстреної психологічної допомоги при панічному нападі.	2			2		
Заняття 5. Основні стратегії регуляції професійного стресу. Навчальні питання. 1. Основні психічні стани та реакції, що виникають у військовослужбовців в екстремальних ситуаціях та їхня характеристика. 2. Перша психологічна допомога в екстремальній ситуації	2				2	
Заняття 6. Основні аспекти переживання горя. Навчальні питання. 1. Психологія горя. 2. Допомога людині, яка переживає горе. 3. Особливості спілкування з тим, хто втратив близьку людину.	2	2				
Самостійне вивчення. 1. Ускладнене горе.	1					1
Заняття 7. Тренінг психологічної підготовки до роботи з тілами загиблих Навчальні питання: 1. Психологічні особливості роботи з тілами загиблих на першому етапі, а саме у зоні проведення бойових дій.	2			2		

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
2. Психологічні особливості роботи з тілами загиблих на другому етапі, а саме повідомлення родичам про смерть військовослужбовця. 3. Психологічні особливості роботи з тілами загиблих на третьому етапі, а саме супровід похорону.						
Заняття 8. Особливості надання психологічної допомоги людині. Яка перебуває у передсуїцидальному стані. Навчальні питання. 1. Загальнотеоретичні передумови аналізу проблеми суїцидальної поведінки в контексті основних наук про людину. 2. Фактори суїцидальної небезпеки. 3. Індикатори суїцидального ризику. 4. Допомога потенційному суїциденту.	2	2				
Самостійне вивчення. 1. Переживання суїциду близької людини. 2. Особливості проведення бесіди з людиною, яка перебуває в передсуїцидальному стані. 3. Особливості індивідуальної профілактичної бесіди з військовослужбовцем, у поведінці якого присутній аутодеструктивний компонент. 4. Дії особового складу сил охорони правопорядку з нейтралізації спроби самогубства. Особливості надання психологічної допомоги людині, яка перебуває у передсуїцидальному стані.	3					3
Заняття 9. Антистресова підготовка особового складу до перебування у полоні. Навчальні питання: 1. Причини потрапляння військовослужбовців в полон. 2. Психологічна підготовка військовослужбовців до виживання, ухилення, опору та втечі з військового полону.	2		2			
Самостійне вивчення: 1. Рекомендації військовослужбовцям щодо послаблення стресу. 2. Сучасні напрями й організація психологічної допомоги при стресових станах особистості.	2					2
Заняття 10. Методи подолання негативних	2			2		

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	гр.	практ.	сем.	с.р.
психічних станів. Навчальні питання: 1. Методи зняття больових відчуттів. 2. Прийоми подолання страху. 3. Біологічно активні точки.						
Самостійне вивчення: 1. Прийоми вольової мобілізації.	2					2
Разом за змістовим модулем 7	37	6	6	6	2	17
Залік з оцінкою	2	-	-	-	2	-
Усього годин	150	20	32	26	10	60

5. Самостійна робота.

Самостійна робота курсантів з навчальної дисципліни включає такі форми:

- самостійне опрацювання деяких питань з теми, що вивчалася (відповідно до тематичного плану навчальної дисципліни, поданого у попередньому розділі силабусу);
- пошук відповіді на проблемні питання при підготовці до семінарських та практичних занять (плани семінарських та практичних занять у вільному доступі на кафедрі психології та педагогіки, в системі ДН);
- індивідуальна робота з літературними першоджерелами, довідковою літературою та біографічними документами з метою кращого засвоєння програмного матеріалу;
- написання творчої роботи (рефератів), підготовка доповідей за власним вибором теми з наступною презентацією на занятті; конспектування та анотування літератури.

Активізації аналітичної та практичної діяльності курсантів сприяють завдання на самостійну підготовку, які курсанти отримують під час вивчення дисципліни. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи знаходяться у вільному доступі на кафедрі психології та педагогіки.

Для більш якісного та успішного опрацювання курсантами навчального матеріалу, що запропонований для самостійного опрацювання, передбачаються індивідуальні та групові консультації, згідно розкладу консультацій викладачів.

6. Політика курсу та оцінювання.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.

Якщо курсант відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний чи несення службового наряду). Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних, тестових робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, службовий наряд) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Контрольні заходи включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок курсантом з навчальної дисципліни. Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з цією програмою. Видами поточного контролю можуть бути опитування, тестування, колоквіуми.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований курсантом у відповіді; активність при обговоренні питань семінарського заняття і систематичність роботи на заняттях; експрес-контроль у формі тестів, в т.ч. підсумкового модульного тестування. У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Розподіл балів, які отримують курсанти при вивченні дисципліни

Поточний контроль							Разом	Сума
БЗМ1		БЗМ2						
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	53	100
Поточний контроль								
15	15	6	3	4	3	7		
Контроль самостійної роботи							7	
1	1	1	1	1	1	1		
Залік							40	

ЗМ — змістові модулі

Бали — кількість необхідних балів які потрібно набрати за змістовий модуль:

при усній відповіді з оцінкою “5” - 3 бали; “4” - 2 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

при активній роботі на практичному занятті з оцінкою “5” - 2 бали; “4” - 1,5 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

при активній участі на семінарському занятті з оцінкою “5” - 2 бали; “4” - 1,5 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

при тестовому опитуванні з результатом оцінкою “5” - 2 бали; “4” - 1,5 бали; “3” - 1 бал; “2” - 0 балів

за ведення конспекту тем що орацьовані на заняттях та тем для самостійного опрацювання — 1 бал.

Підсумкове оцінювання

Метою заліку є контроль сформованості в курсантів системи знань і умінь з навчальної дисципліни Військова психологія та педагогіка. Перелік питань до заліку видаються викладачем, а також міститься в методичних вказівках до його проведення, що зберігаються на кафедрі і доступні для курсантів у будь-який час.

Залік здійснюється на підґрунті суми набраних балів отриманих підчас міжсесійного оцінювання (поточне тестування та самостійна робота), виконання завдань з курсу, а також ведення конспекту.

Кількість балів, яку можна отримати на заліку становить від 0 до 40 балів. До заліку допускаються курсанти, які попередньо за підсумками аудиторної та самостійної роботи одержали не менше 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за заліковими білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Кожне завдання оцінюється у 20 балів, сумарно 40 балів за два запитання. 5 балів надається курсантам за умов активної участі на всіх семінарських заняттях. Якщо відповідь містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2), оцінка знижується на 3-6 балів за відповідне питання. При значних неточностях оцінка знижується на 6-8 балів; при великій кількості помилок – на 8-11. Бали не нараховуються у випадку неправильної відповіді або у разі її відсутності.

Підсумковий контроль може бути проведений у тестовій формі, про що викладач попереджає здобувачів не менше, ніж за два тижні.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках курсантів. **Присутність курсантів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо курсант не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Орієнтовний перелік питань до підсумкового контролю.

1. Предмет та задачі психології екстремальної діяльності.
2. Методи психології екстремальної діяльності.
3. Екстремальні ситуації в службово-бойовій діяльності військовослужбовців Національної України.
4. Психологічні вимоги до професійно-важливих якостей військовослужбовців.
5. Що таке натовп та які ознаки він має?
6. Механізми утворення натовпу.
7. Що таке чутки і як вони виникають?
8. Що таке емоційне кружляння?
9. Типи натовпу та їхня характеристика.
10. Основні властивості натовпу та принципи його дії.
11. Що таке масова паніка?
12. Фактори виникнення масової паніки, їхня характеристика.
13. Етапи розвитку панічної реакції.
14. Засоби запобігання та ліквідації масової паніки.
15. Поняття небезпеки у діяльності особового складу сил охорони правопорядку.
16. Поняття та зміст психологічної безпеки особистості.
17. Головні напрями забезпечення особистої безпеки військовослужбовців.
18. Стійкі чинники, що підвищують схильність особового складу сил охорони правопорядку до нещасних випадків.
19. Характерологічні особливості, пов'язані зі схильністю особового складу сил охорони правопорядку до травматизму.
20. Візуальна діагностика фактичних переживань людини за її зовнішніми проявами.
21. Візуальна діагностика брехні й нещирості
22. Візуальна діагностика агресивних намірів підозрюваної особи.
23. Візуальна діагностика наявності у людини прихованої зброї.
24. Харчування в екстремальному режимі.
25. Небезпеки, пов'язані з вживанням не придатної для пиття води.
26. Гігієна в польових умовах.

27. Одяг для виживання. Гігієна одягу і взуття.
28. Обладнання укриття від негоди.
29. Основні психічні стани та реакції, що виникають у військовослужбовців в екстремальних ситуаціях та їхня характеристика.
30. Навести перелік найбільш характерних психічних реакцій, що негативно позначаються на діяльності військовослужбовців в умовах екстремальних ситуацій.
31. Сутність, зміст та характеристика поняття «стрес», види професійного стресу та їх характеристика.
32. Сутність, зміст та характеристика поняття «бойовий стрес».
32. Основні стрес-фактори, що впливають службово-бойову діяльність на військовослужбовців.
33. Характеристика основних стратегій регуляції професійного стресу.
34. Способи регуляції емоційних станів.
35. Методики зняття больових відчуттів.
36. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при нервовому тремтінні, апатії.
37. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при плачу, страху.
38. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при руховому збудженні, ступорі.
39. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при агресії, істеричі.
40. Особливості надання екстреної психологічної допомоги при тривозі.
41. Особливості надання екстреної психологічної допомоги паниці.
42. Характеристика основних стратегій регуляції бойового стресу.
43. Прийоми подолання страху.
44. Біологічно активні точки.
45. Допомога людині, яка переживає горе.
46. Особливості спілкування з тим, хто втратив близьку людину.
47. Психотехніки психологічної допомоги при значних втратах.
48. Основні джерела професійного стресу.
49. Типологія бойового стресу.
50. Форми поведінки в ситуації бойового стресу.
51. Психологічні особливості наслідків бойового стресу.
52. Характеристика основних стратегій регуляції бойового стресу.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

- при усних відповідях: повнота розкриття питання, логіка викладання, правильне вживання спеціальної термінології, культура мови, вміння орієнтуватись в будь-якій темі та вести діалог на дану тему; гнучке використання загальноживаних фраз; емоційність та переконаність,

використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, періодичних видань тощо), вміння робити порівняння, висновки;

- при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність; вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки та інших технічних засобів.
- при виконанні нормативів з тактичної медицини: правильність виконання, витрачений час, дотримання заходів безпеки.

Оцінювання тестових завдань

Курсантом надані правильні відповіді на: 0–25 % тесту – оцінка “незадовільно”; 26–50 % тесту – оцінка “задовільно”; 51–75 % тесту – оцінка “добре”;

76–100 % тесту – оцінка “відмінно”.

Написання та захист реферату можливий, якщо курсант бажає покращити свою оцінку.

Критерії оцінювання реферату:

оцінка “відмінно” – реферат написано самостійно, виявляються оригінальні та раціональні думки, формальні вимоги до реферату виконано, завдання повністю висвітлено. Для написання реферату курсант використав не тільки підручники, а і першоджерела;

оцінка “добре” – реферат написано самостійно, всі вимоги до реферату виконані, тема розкрита; наявні граматичні помилки;

оцінка “задовільно” – реферат написано самостійно, але не всіх вимог дотримано, розкриття теми неповне;

оцінка “незадовільно” – реферат написано не самостійно, вимог не дотримано, не розкрито теми.

Система нарахування заохочувальних додаткових балів:

1. Виступ на науковій конференції з доповіддю за тематикою дисципліни міжнародна – 10 б.; місцева – 5 б.

2. Виготовлення діючого демонстраційного макету (презентації) для навчальних занять за тематикою дисципліни – 5 б.

3. Активна участь в роботі ВНГ (ВНТ) – 5 б.

4. Інші види роботи курсанта, спрямовані на покращення навчально-лабораторної бази кафедри – до 5 б.

Загальні критерії оцінок:

“відмінно” – Курсант добре володіє категоріально-понятійний апаратом, на групових, практичних та семінарських заняттях приймає активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, виступає з особистою доповіддю, надає рецензію на доповідь інших учасників, ставить питання, дає відповіді, має

конспекти, які містять всю основну інформацію з теми, узагальнено-логічні схеми, таблиці тощо. Добре володіє навиками тактичної медицини.

“добре” – Курсант достатньо володіє категоріально-понятійний апаратом, на групових, практичних та семінарських заняттях приймає активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, виступає з особистою доповіддю, дає відповіді, має конспекти. Достатньо володіє навиками тактичної медицини.

“задовільно” – Курсант орієнтується у категоріально-понятійному апараті військової психології та педагогіки, має конспекти. В цілому володіє навиками тактичної медицини.

“незадовільно” – Курсант не готовий до заняття, не приймає участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект не містить основну інформацію з певної теми. Навиками тактичної медицини не володіє.

Схема нарахування балів за одне теоретичне питання залікового білету:

Бали за контрольне питання	Критерії оцінювання
20-10	Правильна та повна відповідь на поставлені запитання. Курсант виявляє повне розуміння актуальних теоретичних основ дисципліни; демонструє різнобічне, систематичне і глибоке знання навчального матеріалу, високий рівень ознайомлення з основною та додатковою літературою, що рекомендована програмою; виявляє творчі здібності в розумінні і використанні навчального матеріалу. Його ґрунтовна та послідовна відповідь є результатом засвоєння взаємозв'язку основних понять дисципліни в їхньому значенні для набутої професії.
9-7	Курсант демонструє впевнене володіння основними поняттями курсу під час розв'язання теоретичних та практичних проблем, що зумовлюють його специфіку; наводить аргументи та докази на користь позиції, що викладає; демонструє ґрунтовний рівень знань навчального матеріалу; вміє аналізувати теорії, дані, факти. Відповідь містить дрібні неточності, незначні помилки, є недостатньо послідовною та логічною. Курсант має труднощі у формулюванні власної позиції й відповідних висновків.
6-4	Відповідь містить велику кількість помилок, є непослідовною та неповною. Курсант демонструє посередній рівень засвоєння знань з основних тем курсу, виявляє слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні поставленого питання. Знання є фрагментарними та епізодичними.
3-1	Курсант ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання і відтворення окремих фактів і фрагментів, демонструє низький рівень засвоєння знань. Знання теоретичних концепцій і підходів безсистемні, дуже фрагментарні і поверхневі. Курсант не володіє навичками аналізу, синтезу,

	порівняння, допускає неприпустимі помилки у відповідях на запитання.
0	Відповідь є повністю невірною або відсутньою.

8. Рекомендована література.

Основна

1. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, О. В. Тімченко та ін. / Під заг. ред. проф. І. І. Приходька. – Х. : НА НГУ, 2016. – 408 с. : іл. 11; табл. 11; бібліогр. : 71 назви.

2. Психологія екстремальної діяльності та тактична медицина (схеми, таблиці, малюнки) : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. В. Кравченко, О. С. Колесніченко та ін.; за заг. ред. проф. І.І. Приходька. – Х. : НАНГУ, 2018. – 221 с.: бібліогр. 64 назв.

3. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку (у схемах і таблицях): навч. посіб. / О. В. Тімченко, В. Є. Христенко, І. І. Приходько та ін.; за заг. ред. проф. Тімченка О. В., доц. Христенка В. Є. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2012. – 339 с.

4. Стандарт підготовки І-СТ-3 (видання 2) : підготовка військовослужбовця з тактичної медицини. – К. : «МП Леся», 2015. – 148 с. ISBN 966-8126-51-3

5. Наказ Командувача НГУ № 151 від 14.03.2016 «Про підготовку військовослужбовців військових частин (підрозділів) Національної гвардії України»

6. Tactical Combat Casualty Care (TCCC / TC3) / Ed. H. R. Montgomery. 2017. URL: <https://learning-media.allogy.com/api/v1/pdf/e0d84088-69ea-42b0-807d-1c852e7b6ea5/contents> (дата звернення 26.04.2021)

Допоміжна

1. Психологічна само- та взаємодопомога військовослужбовцям Національної гвардії України в умовах ведення бойових дій: посібник / О.С. Колесніченко, Я.В. Мацегора, І.І. Приходько / За заг. ред. проф. І.І. Приходька. – Х. : НА НГУ, 2016. – 108 с.

2. Психологічний супровід військовослужбовців, які виконують службово-бойові завдання в екстремальних умовах : методичні рекомендації / Я.В. Мацегора, І.В. Воробйова, О.С. Колесніченко, І.І. Приходько. – Х. : НА НГУ, 2015. – 69 с.

3. Приходько І.І. Засади психологічної безпеки персоналу екстремальних видів діяльності: монографія / І. І. Приходько; 2-ге вид. – Х. : НА НГУ, 2016. – 758 с.

4. Психологічна робота з особовим складом сил охорони правопорядку щодо виконання службово-бойових завдань під час організації та проведення

міжнародних великомасштабних спортивно-масових заходів : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. В. Тімченко, С. Т. Полторак та ін. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2012. – 197 с.

5. Теорія та практика психологічної допомоги : навч. посіб. / [В.І. Пасічник, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова, І.І. Приходько та ін.]. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 250 с.

6. Як вижити в екстремальних умовах / Кріс Макнаб, перекл. з англ. В. Скоробогатов, К. Озерова. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. – 320 с.